Lo Somatent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dijous 24 de Juliol de 1902.

ANY XVII — NUM. 4.339

Redacció y Administ.ació: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1'25
En provincias, trimestre.	,, 4—
Extranger y Ultramar.	,, 8—

Anuncis, á preus convencionals.

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre.
Es de un agradable sabor y delicat perfúm.
FARMACIA SERRA.-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

TALLER DE ESCULPTOR Y DAURADOR
DE PERE DOMENECH.-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS
Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y esculptórichs pera iglesias, etc.
Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.
PREUS REDUHITS

GRAN HOTEL-RESTAURANT SUÍS
(Avans Louvre.) Lo més modern de Barcelona, dirigit per
MR. PAUL FARRENY
ex-majordom de varis grans hotels de Fransa
Aquest Hotel, complertament reformat, reuneix tota l' elegancia y comoditats conegudas fins lo día.—Timbres elèctrichs; Perruquer á casa; Intérpretes; Cuartos de bany; Cotxes á la arribada de trens y vapors; Saló de lectura y pianc; Teléfono 1974; Cuartos de dutxas; Excelent cuyna Espanyola y Francesa á càrrech d' un dels millors Chefs de la Capital.
PLASSA DEL ANGEL, 10.—BARCELONA
Sucursals: á Tarragona: Fonda de Madrid y á Girona: Hotel Peninsular.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT
LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»
Senyors Climent y Companyía.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companía.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació complerta.-Dr. Loriniz, Catedratich de Barcelona.
Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, *únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.*

LOT LOT LOT LOT LOT LOT
AMARCH LOT TÓNICH
APERITIU-CORROBORANT-FEBRÍFUGO
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA
L' us d' aquest TÓNICH ejerceix una acció estimulant sobre l' aparató gastro-intestinal aumenta l' apetit y facilita la digestió. La nausea, 'l vómit, los vahidos, lo mareig paran casi sempre prenent una ó dos copetas d' aquest tónich. En las localitats pantanosas, ahont existeix lo paludisme, es indispensable son us, donchs es febrífugo, com justament ho declaran molts Metjes célebres, que l' han indicat y segueixen indicantlo com medi eficás pera precaveres de las calenturas.
Pendre una ó dugas copetas d' aquest tónich á diari, vol dir cuidar ab esmero la propia salut.
Se pren ab aygua, sifó ó pur: avans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
AGENT GENERAL EN REUS, JOSEPH MARTORELL S. en C.-Carrer Monterols número 30.
LOT LOT LOT LOT LOT LOT

NOU SISTEMA PERA VESTIR BONICH Y BARATO
UN MAGNIFICH TRATJO LLANA PERA HOME PER 6 RALS
Pera mes detalls visiteu lo gran basar de sastreria "El Non Plus Ultra"
1, PORTAL DE JESÚS, 1. REUS

TALLER DE CAMISERIA
DE JOSEPH MARTORELL
MONTEROLS 40.—REUS
Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras pera camisas, paraiguas, sombrillas, bastons, petacas, cigarreras, carteras, tergeters, monedas, boquillas y elástichs. Agullas pera corbatas.
Se fan á mida camisas, calsotets, colls y panys.

LA QUESTIÓ POLONESA

L' emperador d' Alemania acaba de rebre un significatiu avís dels polonesos, que li demostra que aquets, lluny d' espantarse, ni atuirse per las amenassas de violencia fetas pel Kaiser, están disposats á plantarli cara sempre que signi necessari.

En Guillém II, que ha volgut privar de son idioma y de sa religió á sos súbdits polonesos, se va proclamar gran mestre de l' Ordre teutónica, quins cavallers, en altres temps, s' havían distingit sempre per sa inquinia contra la Polonia.

Donchs, bé; ab motiu de l' actitut den Guillém II, los polonesos de Cracovia y de Lemberg han celebrat ab grans festas l' aniversari de la batalla de Grunwald, en la que 'ls seus progenitors varen derrotar complertament á n' els cavallers teutónichs.

No se sab com s' haurá prés lo Kaiser aquesta resposta á sas provocacions, peró es innegable que la deu haver trobat molt amarganta, y més, tenint en compte que no 's pot revenjar directament contra 'ls manifestants, perqué Lemberg y Cracovia pertanyan á la Polonia austriaca, que disfruta d' una certa autonomía. Los habitants de la Polonia alemanya s' han mantingut quiets, peró donant á compendre ben clarament que s' adherían de tot cor á n' els seus germans que tan bé sabían respondre al emperador alemany.

La questió polonesa, com se veu, lluny d' estar morta, reviu poch á poch, y lo que sem-

blava cendra, no era sino caliu que torna á llensar espurnas amenassadoras. Veritat es que 'ls polonesos no poden pensar de moment en oposarse per la violencia al poderós monarca germánich, peró lo cert es que aquet, al ferir imprudentment lo sentiment nacional polonés ab midas opresoras y tiránicas, al volguer germanisar aquells territoris, ha despertat los rezels de Russia, que, per afinitat del slavisme no pot de cap manera ajudar á n' en Guillém II en sa tasca. Y Russia no es enemich despreciable.

Y los polonesos, al celebrar la victoria que en altra temps alcansaren sobre los teutónichs, semblan voler fer entendre al actual hereu y successor d' aquells cavallers, que la fortuna es variable y que 'ls vensuts d' avuy poden resultar vencedors demá.

La qüestió polonesa no 's resol en uns quants días, peró l' entussiasme ab que s' han llensat á la lluita los fills d' aquella desgraciada nació, preocupa un bon xich á las cancillerías, que pensan, ab molta rahó, que la gota d' aigua acaba pera foradar la pedra.

LA GRAMÁTICA Y 'L DICCIONARI CATALANS

Molt lloable es la empresa que ha fet lo Dr. Alcover, Vicari General de Mallorca, de publicar un Diccionari catalá monumental, demanant al efecte lo concurs de tots los bons patricis inteligents en las lletras catalanas. Sembla que vol respectar las variadas opinions gramaticals dels auxiliars que l' ajudin en la empresa, sobre lo qual he pensat fer algunas observacions, mogut pel desitj de que surti una obra ab unitat y ab la perfecció possible.

De respectar los diferents ropatges gramaticals ab que s' expressa lo pensament, me sembla que n' ha de resultar lo camp den Bellluga, sens tráurer cap dubte ni resóldrer dificultat alguna de las moltas que s' atrapan.

Paránt l' atenció en lo llenguatje catalá y en la gran diversitat de sa expressió, s' en deduheix, á mon entendrer, que molts parlan sens fonament gramatical y qu' en tot cas hi ha unas diferencias grandíssimas.

Comensant per l' article, avuy se usa sens cap reparo *el* en lloch del *lo*, á pesar de que 'ls senyors Bofarull y Blanch diuhen en sa Gramática que "tampoch s' usará com article la partícula *el* per més que antiguament s'haja empleat alguna vegada com tal"; y 'l senyor Estorch diu en la seva que "alguns mals escriptors han usat *el* en lloch de *lo* per lo género masculí; pero es un error gran, pues *el* may fou veu catalana".

Pretenen alguns que 'l plural del article *la* sia *les*, sent així que 'l Doctor Estorch diu en sa Gramática que "antiguament usavan *les* en lloch de *las*; pero está abandonat aquest ús"; y 'ls senyors Bofarull y Blanch dihuen en la sua que "encare qu' en lo antich s' usava lo plural femení *les* qu' encara 's conserva en alguna que altra de las provincias catalanas, especialment en la ribera del Ebro, queda desetxada tan antigramatical irregularitat".

La concurrencia de dos vocals que no forman diptongo solen escriurerse ab *h* en mitj per separar la pronunciació, y sens ella quan se pronuncian juntas, á pesar de lo qual sembla ja de moda prescindir sempre de tal lletra com si no hi fes cap ofici en aquell lloch.

Lo verb haver y 'ls pretérits imperfets de indicatiu de la primera conjugació uns los escrihuen ab *b* respectant l' origen llatí *haben*, mentres que altres ho fan ab *v* atenent l' ús antich contrari á la etimología.

Abans també es escrit indiferentment ab *b* y ab *v*, lo mateix que *tan* y *quan*, que s' escriu sens *t* final y ab ella.

La *a* trencada ó cedilla los gramátichs la consideran ó donan per suprimida, á pesar de lo qual hi ha bastants escriptors catalans moderns que l' usan com verdadera lletra catalana.

Las dos elas seguidas son usadas per alguns ab un guió en mitj, y altres no n' usan may més que una.

Aquestas y altras diferencias se notan cada dia en lo llenguatje catalá, sens que ningú puga dir qui es que té rahó ni que hi haja cap autoritat per discernirho, efecte de lo qual tothom fá lo que vol ó que bé li apareix, cosa que no pot anar si 'l catalá ha de passar per llengua ben organisada.

Lo Diccionari ve á ser l' inventari de la llengua, que ademés de enumerar las paraulas per ordre alfabétich, explica sa significació y deu ensenyar la manera d' escriurerlas. Si 'l que 's proposa publicar lo senyor Alcover admet tals diferencias, no ho ensenyará pas, al contrari, portará més confusions als llegidors, per portar escritas las mateixas paraulas de diferentas maneras, y axò entench que cal evitarho partint de un bon principi ó base, que ha de ser una Gramática autorisada y respectable, com es en la llengua castellana la de la Real Academia.

La Gramática pot dirse qu' es lo Códich de la llengua, y com la nostra no conta ab Academia qu' estableixi la lley llengüística, si be hi ha diferentas Gramáticas catalanas, cada una no reuneix més que l' autoritat personal de son autor, y de axó no n' hi ha pas prou per estar adornada de respectabilitat. Convé per aqueix fi que sia feta y discutida per una Academia ó reunió de personas entesas en las lletras, quinas, prévias las degudas discussions é investigacions, fixin la manera de pronunciar los mots, d' escriurerlos, d'entendrerlos y de colocar os per expresar las ideas ó pensaments, publicant después lo Códich ó Gramática respectiva, que així constituhirá autoritat y será respectable com representant dels acorts de una munió de personas entesas, de molt mes valor que la sola autoritat unipersonal.

Ja que tenim á Catalunya una Academia de bonas lletras, composta de personas distingidas en la materia, á ella podria confiárseli la tasca, afeginthi algun company mes si 's considerava convenient, ó be, convocar y reunir un Congrés llengüistich que ho fes, publicant seguidament la Gramática catalana de la manera que haguessin acordat, unánimament ó per majoria. Aquesta sens cap dubte seria la mes autorisada; á ella deuria subjectarse tot catalá ó tota persona que volgués fer us de la parla catalana com cal; y 'l Diccionari que 's proposa publicar lo Dr. Alcover podria també somètrerse al mateix Códich, resultant d' aquest modo un treball uniforme, que discerniria los dubtes y evitaria las confusions, sobre tot en la part material de la llengua, encara que en son idealisme hi hagués alguna diferencia.

Per ferho així no hi hauria pas necessitat de suspéndrer los treballs del Diccionari. Mentres se preparés y publiqués la Gramática de que parlém, podrian també continuarse dits treballs, sent facil que quan foran tots reunits fos també publicada ó preparada la Gramática en qüestió, que podria servir de régimen en la publicació del Diccionari, especialment en son materialisme, per acabar l' anarquia ó confusió que de altre modo portaria.

Aprofitant la ocasió de tractar del Diccionari, altra observació crech del cas fer present.

Sembla que 'l senyor Aguiló deixá treballs complerts per publicarne també un, y que d' ells ne té ja coneixement lo Dr. Alcover. Haventhi intervingut en sa confecció personas beneméritas, es de suposar que contindrán quelcom de bó, baix quin concepte sembla que podria péndrerse per fonament ó aprofitarsen alguna cosa, y no solamennt d' ell sino també dels altres Diccionaris qu' existeixen, particularment del den Labernia corretjit per una Societat literaria.

GREGORI ARTIZÁ.

TEATRE CIRCO

Sense oportuns avisos, sense'l temps necessari pera posarho en coneixement de nostres benvolguts llegidors, ens hem vist de cop y volta sorpresos ab l' anunci del debut en dit teatre de la notable companyia dramática que dirigeix l' eminent actor don Emili Thuiller.

Lo debut s' efectuá ahir ab la darrera producció d' en Dicenta, "Aurora„.

Avuy ens es impossible ocuparnos de dita obra, ja que no tením temps material pera ferho, pero ho ferém demá, puig tením lo propósit de dedicar á las funcions que actualment se celebran en lo Teatre Circo, tota la atenció que 's mereixen.

Pero ja que no podém parlar de la funció en particular, parlarém de lo que significa la vinguda de la Companyía Thuiller á nostra ciutat. Significa á nostre entendrer un verdader aconteixement artistich, del qual pocas vegadas ne disfrutan las poblacions de segon ordre com la nostra.

Agrahits, donchs devém estar los aficionats de debó al art dramátich, á la empresa del Teatre Circo que malgrat lo poch que ab ella correspont lo públich ha volgut cumplir la promesa que 'ns tenia feta de portarnos la companyia d' en Thuiller.

Veurém are si 'l públich deix la seva apatía y 's determina á anar al teatre ja que més atractius que 'ls que s' ofereixen are, dificilment s' oferirán may.

Nosaltres voldríam de debó que aquesta vegada se demostrés que nostre públich no té 'l paladar tan estregat com sembla, y al desitjar axó no 'ns mou altre interés que 'l d'evitar que 'ls reusenchs donguin mostra de poca cultura artística abstenintse d' anar al teatre actuanthi una companyía tan notable.

Y no dihém axó pel públich de galería, que aquest sempre correspont, sino pel públich de platea lo cual escusantse sempre ab móvils mesquins, volguent judicar si las obras son morals ó inmorals s' abstè d' anar al teatre, perjudicant aixís los interessos de la empresa que aburrida de tant perdrer tancará'l teatre y allavors los aficionats de debó ens veurém condemnats á dejuni perpétuo y la segona població de Catalunya 's presentará als ulls dels forasters que 'ns visitin com un llogaret ahont no hi ha cap lloch ahont passar las vetllas.

Y dihém tot axó perque ens temém que are 's repeteixi lo de sempre, ja que hi ha obras anunciadas d' en Dicenta, que la gent que va veurer la grollerías indecentas de la majoría d' obras de género xich, cregui que 'l seu pudor los veda d' anar al teatre quant se fassan obras com las d' en Dicenta.

Y axó no vol dir pas que las obras d' en Dicenta sigan bonas per nosaltres, molt al contrari, la majoria, judicadas com á obras d' art, son dolentíssimas, lo cual vol dir, que si 'l públich s' abstingués d' anar á veurer una obra coneguda per considerarla dolenta 's compendría, pero no 's comprent que s' abstingui d' anarhi perque la moteijin d' inmoral, quan no es facil qu' en siga perque d' obras inmorals s' en posan poquíssimas en escena.

En fí, ja veurém lo que succehirá, puig com avans hem dit, tenim intenció de parlar de la actual campanya teatral.

C.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 23 Juliol 1902.

Naixements

Tomás Rom Vaqué.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Antón Vives Mari, 80 anys, Sardá 43.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—Sta. Cristina

Sant de demá.—S. Jaume

Surt lo SOL á las 4 h. y m. 46 y 's pon á las 7 h. 26 m.; surt la LLUNA á las 9 h. 15 m. y 's pon á las 8 h. 33 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIÓNS

del dia 23 de Juliol de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetre aneroide	Grau d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	757	74			Nuvol
15	757	77		3	Nuvol

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tip.	Direcció	Clase	Cantit.
9	Sol 30	17	20	E.	N y C	10
15	Som 27		25	S.	N y C	10

CRONICA

A NOSTRES SUSCRIPTORS

Tots aquells de nostres suscriptors que en aquesta estació vajan á estinhejar á fora y desitjin rebre Lo Somatent en lo punt hont se trobin, se servirán deixar las sevas senyas en nostra Administració.

—

Ab tota seguretat podem anunciar ja per demá á la tarde la obertura de la important Exposició de artísticas tarjetas postals organisada per la patriótica societat "Lliga Catalanista."

Passan de cinch mil lo número d'exemplars interessantíssims que hi figurarán, tots ells escullits y de autors de renom universal.

L' acte de la inauguració revestirá gran importancia y á quin, donada l' animació que regna entre'ls socis de la Lliga es de preveure la gran concurrencia que hi haurá en lo dia indicat de sa obertura.

La Lliga, pera convidar á las familias dels socis á la Exposició, ha editat y repartit unas elegants tarjetas quin dibuix reproduhirem en nostre número de demá al donar compte detallat de la Exposició que 'ns ocupa.

—

Sessió del Ajuntament

Baix la presidencia del Alcalde don Joseph Casagualda Busquets y ab assistencia dels regidors senyors Oliva, Vergés, Pamies, Montseny, Sedó, Sabater, Briansó, Huguet, Mas, Bonet, Artés, Navás y Pallejá, se celebrá ahir tarde la sessió de primera convocatoria corresponent á la present setmana.

Se llegí y aprobá l' acta de la anterior.

Los Butlletins Oficials de la setmana no portan res de interés pera la Corporació.

Se concediren dotze dias de llicencia al Sub-Secretari don Anton Estivill.

Passá á la secció de Govern una comunicació del Ajuntament de Barcelona convidant al d' aquesta ciutat á que hi envihi sos gegants al concurs que aquell prepara pera las festas de la Marcé.

Quedá retirat lo dictamen emés á la solicitut que quedá sobre la taula en la anterior sessió, del mestre auxiliar senyor Vives.

S' aprobaren los dictamens á las solicituts pera practicar obras en casas de sas propietats de don Enrich Aragonés y donya Dolors Martí.

S' adjudicá la subasta de 1000 metros cúbichs de pedra matxacada á favor de J. R.

S' aprobaren los comptes presentats, ab lo cual acabá lo despaig ordinari.

Lo senyor President de la secció d' Hisenda dona compte de que en una visita feta al Cementiri nou apreciá que 'l mal estat en que 's troba una de las galerías de ninxos reclama un arreglo y que pera 'l cás havia cridat degudament á sos propietaris pera proposarloshi lo que convenía fer en aquest assunto, pero que com no 'n acudí cap dels propietaris interessats proposa al Ajuntament que ho arregli de compte seu y carregui com millor convinga als propietaris indicats la part del gasto que 'ls hi correspongui. Després de discutit aquest assunto passá á la secció corresponent.

Lo senyor Alcalde President manifestá que per la secció de Govern s' havia acordat concedir 20 dias de vagas per la tarde als dependents de Secretaría á petició feta en anterior sessió pel senyor Huguet.

Lo senyor Vergés se hi oposa considerant que no es un senyor regidor qui deu fer aquesta petició sino, en tot càs los empleats que ho desitjin.

Los senyors Briansó y Huguet contestaren á las alusions, replicant lo senyor Vergés y intervenintlhi lo senyor President que posá terme á la discussió concedint las vagas en la forma avans exposada y fent constar que era á petició dels mateixos empleats.

Demaná la paraula lo senyor Vergés, pero en aquest moment s' ausenta de la sala lo senyor Montseny y com no estaba l' Ajuntament legalment constituit en sessió per falta de número s' aixecá aquesta sense que 's pogués seguir tractant del assunto iniciat per l' aludit senyor regidor.

—

Lo dia d' ahir fou variable en extrem.

Durant lo matí caigueren algunas gotas de pluja quedant l' espay ocupat per la nuvolada que á estonas s' esquinzaba per deixar pas al sol.

La xafagor fou més intensa encara que 'l dia anterior.

—

Lo tiro de saló establert entre 'l carrer de l' Alleixar y 'l Passeig de Sunyer tornará á quedar obert al públich desde demá poguentse tirar á gallina y pollastre, conill y colom, á preus més reduits dels que avans se pagaban, quinas bonas condicions farán sens dubte que aumenti en lo saló nomenat lo número de concurrents aficionats al tiro.

—

En lo segón solt de crónica de nostra edició d' ahir, posarem inadvertidament entre 'ls artistas fills de Reus á don Aleix Clapés, mentres que dit senyor de fill de Reus no n' es, encar que parlant d' ell com á artista, se li pot considerar ja que aquí comensá sa brillant carrera artística y á Reus passá sa joventut.

Queda subsanat l' erro.

—

A las 9 d'aquesta en la «Cervecería Oriental» sita en lo passeig de Mata, á més del acostumat concert de cant, armonium y piano per los mateixos professors de los anteriors, fará sa tercera presentació devant lo públich reusench lo celebrat Velocemán Mr. Blondin executant varis nous treballs dels que més aplausos li han proporcionat en las distints capitals en que los presentá.

Lo concert se compondrá de las pessas segúents:

«Hernani», concertant (Verdi).
«La Favorita», aria (Donnizetti).
«La Traviata», aria (Verdi).
«Lohengrin», (Vagner).
«Il Trovatore», aria (Verdi).
«Tannhauser», romanza (Vagner).
«Un ballo in Maschera», (Verdi).

—

SUSCRIPCIÓ á plumas d' aygua de l' Empresa concessionaria pera l' abasteixament d' ayguas potables de Reus.

Jaume Salvadó Torres 1 pluma; Joan Futjó Tintorer 1[2; Paula Benavent Capdevila 1[2; Francisco Benavent Capdevila 2; Jaume Padró Ferrer 1; Antonia Roig de Boqué 1[2 Joseph Amar Ferré 1; Maria Fábregas Zamora 1[2; Antón Ferrater Ballvé 1[2; Vda. de Anton Carol Reverté 1[2; Pere Ambrós Fabregat 1[2; Pere Masdeu Salvat 2; Teresa Cort 1[2; Joseph Pamies Solé 1[2; Rosa Ballsells Vives 1[2; Joseph Ferré Cabré 1; Joseph Voltes Ferré 1[2; Joseph Prunera Company 1; Teresa Borbonés Mas 3; Maria Francisca de Barberá Domingo 1 y 1[2.

(Seguirá.)

—

Per real ordre s' ha autorisat al Ajuntament de Prades pera rebaixar á la categoría y sou de 625 pessetas sas escolas.

—

Durant lo segon trimestre del any actual, s' han registrat al Govern civil d' aquesta provincia 29 minas.

—

A fi de que pugui atendrer á sa quebrantada salut, ha sigut rellevat del cárrech de coadjutor de Arboset lo reverend don Miquel Corbella, autorisantla pera fixar sa residencia á Castellvell.

Pera sustituirlo ha sigut nomenat lo reverend don Pere Delgado que ho era de Torredembarra, y pera aquesta parroquia ho ha sigut lo reverend don Joan Falcó Mercadé.

—

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir 895'15 pessetas.

—

TRIONF CIENTIFICH

Diariament donan excelents resultats en tots los paissos los medicaments COSTANZI que curan cualsevulga enfermetat. Pera més detalls lleigeixis á la 4.ª plana "Milagrosos Confites Inyección anti-venérea y Roob antisifilítico COSTANZI."

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 d[f	—'—	34'05	—'—
" 60 "	—'—	—'—	—'—
" 8 d[v	34'45	—'—	—'—
" vista.	—'—	—'—	—'—
Paris 90 d[v.	—'—	—'—	—'—
" 8 d[f.	—'—	—'—	—'—
" vista.	—'—	37'—	37'30
Marsella 90 d[f.	—'—	—'—	—'—
" 8 d[v.	—'—	—'—	—'—
" vista.	'	'	'
Perpignan 90 d[f.	'	'	'
" 8 d[v.	'	'	'
" vista.	'	'	'
Hamburgo 90 d[f.	'	'	'
" 8 d[v.	'	'	'

Valors locals.	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.		600	600
Industrial Farinera.		650	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	715		
Manufacturera de Cotons.		130	
C. Reusense de Tranvias.		30	
C.ª Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.	500		
Electra Reusense.		470	
Manicomi de Reus.			

—

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Agna, 19.

Cotisació á Barcelona á las 16 d' ahir

Interior	72'35	BARCELONA	
Amortisable 5 p 00	93'62	Francs	37'30
Colonial	—'—	Lliuras	34'54
Mercantil	—'—	MADRID	
Norts	52'20	Interior	72'35
Alicants	79'90	Francs	—'—
Orenses	28'80	PARIS	
Obs. Fransa 2 ¼	57'62	Exterior	81'—
Id. Almansa 5 0[0	102'50	Norts	179'—
Id. Id. ayg	—'—	Alicants	276'—

Descompte de cupons.—Anticipo per títols. Compra y venta al contat y á plassos de tota classe de valors espanyols ó extrangers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortir premiats dels títols amortisables ó favorescut en los sorteixos ab primer.—Suscripció á totas las emissions é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interés.—Compra de monedas d' or y bitllets detots los paisos.—Giros sobre las principals plassas.—Operacions de Bolsa.

—

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	72'33	Cubas del 68	—'—
Colonial	—'—	Cubas del 90	—'—
Orenses	28'85	Amortisable	93'62
Norts	52'20	Ob. 5 p °[o Almansa	102'50
Alicants	79'90	Id. 3 p °[o Fransas	57'62
Vitalici V.	—'—	Id. 3 p °[o Orense	—'—
PARIS		MADRID	
Exterior	—'—	Interior	72'32

— GIROS —

Paris	37'30	Londres	34'54

TELÉGRAMA DE PARIS

Exterior.	—'—
Rio Tinto.	—'—
Nortes.	—'—
Alicants.	—'—
Portugués	—'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paissos.

ANUNCIS PARTICULARS

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA
DE
D. ANTON BARDOY
HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

CLÍNICA DENTAL
de Don Fulgenci Agustí Alen

Cirujá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions **sens dolor.** Orificacions, empastes y tota classe de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y empleu de tots los anastérichs avuy coneguts.

Reb á Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí á 5 de la tarde. A Tarragona tots los dias.

Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.-REUS

LLET PURA DE VACA
VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

AVÍS

La duenya de l' antiga y acreditada fonda d' Isidro, té lo gust d' oferir á sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, á més de cotxes pera 'l servey á las estacions y á domicili, luxosos y cómodos *landeaus*, faetons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.

També lloga llengeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvehins y als *masos.*

OBRA NOVA
FLORESCENCIA
Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.
2 PESSETAS
De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitución y en la llibrería de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus á Barcelona

		Sortida		Arribada
Surtida	Correu	4'53 matí;	arribada	8'34 matí
"	Exprés	7'05 "	"	9'14 "
"	Mixto	8'41 "	"	1'03 trde
"	Merc.	12'07 "	"	8'02 nit.
"	Correu	2'14 trde.	"	5'24 trde
"	Mixto	7'14 "	"	10'19 nit.

De Barcelona á Reus

		Sortida		Arribada
Surtida	Merc.	5'15 matí;	arribada	3'06 trde
"	Mixto	6'01 "	"	11'30 matí
"	Correu	9'47 "	"	1'05 trde
"	Ombs.	12'35 "	"	5'32 "
"	Mixto	2'26 trde.	"	7'11 "
"	Exprés	7'26 "	"	9'38 nit.

De Reus á Saragossa

		Sortida		Arribada
Surtida	Correu	1'35 trde.	arribada	8'35 nit.
"	Mixto	7'57 "	"	6'36 matí
"	Exprés	9'44 nit	"	3'01 "
"	Merc.	3'36 trde.	"	11'54 nit.
"	"	5'32 matí	"	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no més arriba á Casp y lo segon á Mora.

De Saragossa á Reus

		Sortida		Arribada
Surtida	Exprés	1'50 matí;	arribada	6'59 matí
"	Correu	7'— "	"	2'06 trde
"	Mixto	10'05 nit	"	8'11 matí
"	Merc.	0'38 matí	"	11'27 "
"	"	6'59 trde	"	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus á Lleyda

		Sortida		Arribada
Surtida	Correu	8'29 matí;	arribada	11'35 matí
"	Mixto	6'05 trde.	"	9'57 nit.
"	Merc.	1'45 "		

Lo tren que va col-locat en últim terme no més arriba á Vimbodí.

De Lleyda á Reus

		Sortida		Arribada
Surtida	Mixto	5'28 matí;	arribada	9'29 matí.
"	Correu	4'05 trde.	"	7'09 trde.
"	Merc.		"	1'39 "

Lo tren que va col-locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus á Tarragona

		Sortida		Arribada
Surtida	Mixto	8'16 matí;	arribada	8'45 matí.
"	"	9'44 "	"	10'18 "
"	Merc.	2'30 trde.	"	3'05 trde.
"	Correu	7'17 "	"	7'48 "

De Tarragona á Reus

		Sortida		Arribada
Surtida	Correu	7'45 matí;	arribada	8'15 matí.
"	Merc.	12'22 trde.	"	1'— trde.
"	Mixto	5'08 "	"	5'46 "
"	"	8'— nit	"	8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS Á SALOU

Servey de trenes que regeix desde 'l dia 6 de Juliol de 1901.

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—5'45.—7'20.—8'09.—9'10.—10'00.—11'03.—12'35. A la tarde á las 2'47.—3'29.—4'11.—4'53.—5'35.—6'17.—6'59 y 7'39.

Sortidas de Salou: al matí á las 4'56.—6'30.—7'21.—8'10.—9'11.—10'01.—11'04. A la tarde á las 2'48.—3'30.—4'12.—4'54.—5'36.—6'18.—7.—7'40 y 8'30.

Notas: Tots los trens s' aturan als puestos de costúm menos los que surtan de Reus á la tarde á las 3'25, 4'07, 4'49 y 6'13 y 'ls que surten de Salou á la tarde á las 3'30, 4'12, 4'54 y 6.18.

Los que surten de Reus á las 4'10 matí y 6'17 tarde, enllasen á Salou ab los que van de Valencia á Tarragona y 'ls de las 9'10 matí y 2'47 tarde, ab los que 's dirigeixen de Tarragona á Valencia.

Los que surten de Salou á las 4'56 matí y 7'40 tarde, reculleixen pera Reus los viatjers que venen de Valencia y 'ls de las 2'48 y 4'12, recolleixen los que venen de Tarragona.

DIVERSIONS PÚBLICAS

TEATRO-CIRCO

Gran Companyía Dramática
dirigida per
DON EMILI THUILLIER

GRAN FUNCIÓ PERA AVUY

1er. Sinfonía.

2on. Estreno del grandiós drama en 4 actes de don Benet Perez Galdós,

ALMA Y VIDA

A las 9.

IMP. CARRERAS Y VILA.

Angelo Costanzi
Diputació, 435, etl. Barcl.ª

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats médicas, després d'una llarga experiencia, s'han convensut y certifican que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, fluix blanch de las donas, arenilla, catarro de la "bufeta", escossors uretrals, cálculs, retencións d'orina, y ab 20 ó 30 días los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosíssimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Injeccións Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilítica* ó *herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis y herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati Costanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs, per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccións, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Sarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas médicas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dillums, dimecres y divendres á las 12.

MOTORS Á GAS "CROSSLEY,"

Y MOTORS ELECTRICHS

JULIUS J. NEVILLE.-11, PLAZA DE PALACIO.-BARCELONA

Garantisém al comprador un consúm de

700 litros gas per caball hora

pera motors inferiors á 5 caballs, y

600 litros gas per caball hora

pera motors superiors á 5 caballs.

Pera motors electrichs lo consúm es de

850 á 900 watts per caball hora

Abans que compréu motors pera vostras industrias, examineu be lo gasto diari. A Reus es lo següent:

14 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas inferiors á 5 caballs, y

12 céntims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas superior á 5 caballs ó siga

la mitat aproximadament del que's gasta empleant motors eléctrichs.

Per lo tant, val la pena, encar que lo cost de compra siga diferent, de calcular be de quina part están las ventatjas.

VENTA Á PLASSOS Y AL CONTAT

PERA REFERENCIAS Y DETALLS, DIRAJIUSE, Á REUS AL

GAS REUSENSE

Senyors Cornet García y Companyia.—Plassa de la Llibertat

os cuals s' encarregan de tot lo referent á la colocació fins que estigui posat en marxa.

GARANTISEM LO CONSÚM ABANS DIT

JULIUS G. NEVILLE.-11, PLASA DE PALACIO.-BARCELONA

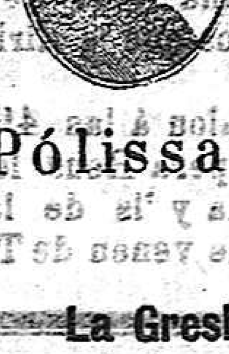

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros contra la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipósit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantía per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

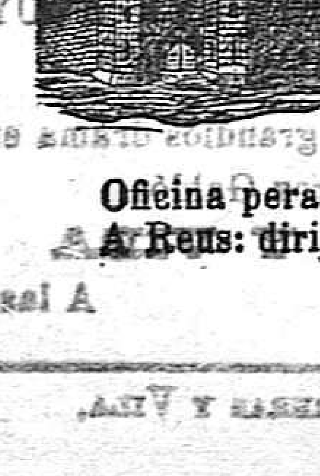

LA PALATINE

Companyía inglesa

de segurs contra incendis, explosións y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE JULIOL DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 de Juliol directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnifich y rápit vapor francés

FRANCE

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyía., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

GRAN FONDA DE EUROPA

DE TORTOSA

A CARRECH DE

D. M. ZARAGOZA

Situada en carrer centrich ab cotxes á tots los trens

BONAS HABITACIONS Y ESMERAT SERVEY

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Aixi, donchs, puch ab tota seguritat oferir á mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilisació d' energia á gran distancia.
Instalació completa de centrals. Illuminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catálachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona Andreu Caixal.—REUS.

Certificat núm. 9.909

Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.

Certifico: Que desde fa dos mesos vinch formulant l' **Elixir Verdi**, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de non que venia sufrint una pertinás gastralgia, conseqüencia de lo qual havia esperimentat digestions difícils, pérdua de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneixements.

Ab l'ús de tres pots d' **Elixir Verdi** he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja complertament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estímul dels pacients.

Joseph Muñoz, metge cirurgiá.

Se ven en totas las farmacias

PREU 2 PESSETAS

Agent general á Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterols núm. 30.